

Nepaklausība vecāku klātbūtnē

To, ka bērni mēdz uzvesties dažādi ar vecākiem un vecvecākiem, tāpat sabiedriskajās vietās, ir tiesa, tomēr vienmēr ir interesants jautājums:

par ko tieši liecina konkrētā bērna uzvedība? No vienas puses, varētu piekrist - ja bērns brīvi pauž savas emocionālās reakcijas, tas noteikti liecina vairāk par labu nekā otrādi. No otras puses, ja bērnam attiecībā pret vecākiem nav nekādu robežu, izreaģējot savus psihoemocionālos pārdzīvojumus, tas rada šaubas, ka šādas robežas viņam eksistēs jebkurās citās attiecībās. *Jo tieši vecāki ir tie, kas ar savu audzināšanu un disciplinēšanu, reaģējot uz bērna uzvedības izpausmēm (pārspīlētām, iespējams, pat savā ziņā neatbilstošām), māca bērnam tās atpazīt, nosaukt vārdos un paust citiem pieņemamā veidā. Tieši viņi māca bērnam apzināties savus emocionālos pārdzīvojumus, spēt ietērt tos vārdos, apgūstot emociju regulāciju.* Ko tas nozīmē praksē? **Skaidrot, skaidrot un vēlreiz skaidrot bērnam, kas ar viņu notiek, kāpēc viņš konkrētajā brīdī uzvedas tā un ne citādi, atbalstīt, uzmundrināt un, jā, arī ierobežot, pasakot, ka, tā uzvedoties, viņš sarūgtina vai sāpina savus vecākus.** Vienlaikus jāpiebilst, ka bērni ir gudri un ļoti labi apzinās, kādās situācijās un ar kuriem cilvēkiem viņi drīkst uzvesties vienā veidā, ar kuriem - citā. Un tas jau liek uzdot jautājumu: vai es kā vecāks attiecībās ar savu bērnu jūtos pietiekami droši, lai viņu arī ierobežotu un disciplinētu, vai tomēr man no kaut kā ir bail? Varbūt baidos piedzīvot fiasko kā vecāks, ja bērns sadusmosies uz mani, apvainosies vai es viņu nespēšu nomierināt? Tad jāmeklē savi iemesli, kāpēc man rodas šādas izjūtas. Kāpēc nejūtos pārliecināts par savu bērnu, ka viņš izdarīs pareizos secinājumus un pārpratīs manu kā vecāka audzināšanu. Atbildes uz šiem jautājumiem var nebūt viegli atrodamas, jo visdrīzāk sakņosies pašu vecāku attiecību pieredzē ar saviem vecākiem.